פַּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ: רֹאשׁ הַשָּׁנָה תשע"ה "אֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים" כְּנִיסַת הֶחָג: 18:04
עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה תשע"ד, כט' אֱלוּל תשע"ד (24.9.2014) יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:08
הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אָבִינוּ אָב הָרַחֲמִים, בְּחֹדֶשׁ הָרַחֲמִים תֵּן לְבָנֶיךָ רַחֲמִים! (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"וַיְהִי הַיּוֹם" - זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם שֶׁבּוֹ דָּן הקב"ה אֶת הָעוֹלָם" (הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ)

עַל הַכָּתוּב (אִיּוֹב א', ו'), "וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים לְהִתְיַצֵּב עַל ה', וַיָּבוֹא גַם הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם", מְבָאֵר הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ: "וַיְהִי הַיּוֹם" – זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם שֶׁבּוֹ דָּן הקב"ה אֶת הָעוֹלָם. וּכְפִי דִּבְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (פִּינְחָס רלא', מְתוּרְגָּם): "אָמַר רַבִּי יְהוּדָה (לרשב"י): יֹאמַר לָנוּ רַבֵּנוּ דְּבָרִים טוֹבִים מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה. פְּתַח רַבִּי שִׁמְעוֹן וְאָמַר: 'וַיְהִי הַיּוֹם'. בְּכָל מָקוֹם שֶׁכָּתוּב 'וַיְהִי' הוּא (לְשׁוֹן) צַעַר...וְזֶהוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דִּין קָשֶׁה עַל הָעוֹלָם...וּבְכָל מָקוֹם 'וַיְהִי הַיּוֹם' זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (עַל–כֵּן), 'וַיְהִי הַיּוֹם וַיָּבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים' – יוֹם רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָיָה. וּבְכָל זְמָן(=תָּמִיד) שְׁנֵי יָמִים הֵם (בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה). וּמָה הַטַּעַם (לְכָךְ)? (אֶלָּא), כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה יִצְחָק כָּלוּל דִּין וְרַחֲמִים...כִּי אִילוּלֵי הָיָה נִמְצָא (רַק יוֹם) אֶחָד (שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה), הָיָה מַחֲרִיב אֶת הָעוֹלָם".

נִמְצָאנוּ לְמֵדִים מִדִּבְרֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחָאי(=רשב"י) חִידוּשׁ גָּדוֹל: אִם לֹא הָיוּ מוֹסִיפִים חז"ל אֶת יוֹם ב' שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה – הָיָה הָעוֹלָם נֶחְרָב.

וְצָרִיךְ לְהָבִין עִנְיָן זֶה. מַדּוּעַ אִם הָיָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה רַק יוֹם אֶחָד הָיָה נֶחְרָב הָעוֹלָם? וּבֵאֲרוּ חז"ל וְאָמְרוּ, שֶׁאֱמֶת וְנָכוֹן שהקב"ה דָּן אֶת כָּל בָּאֵי הָעוֹלָם בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְהַמִּשְׁפָּט וְהַדִּין הוּא בִּשְׁנֵי הַיָּמִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

וְאוּלָם צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁבְּיוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הקב"ה דָּן אֶת הָעוֹלָם בְּ"דִינָא קַשְׁיָא", דְּהַיְנוּ בְּמִידַּת הַדִּין הַקָּשֶׁה. וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא דָּן אֶת הָעוֹלָם בְּ"דִינָא רַפְיָא" – בְּמִידַּת הַדִּין הָרָפֶה. וּכְפִי דִּבְרֵי הַזֹּהַר (שָׁם, מְתוּרְגָּם): "(הִנֵּה כָּתוּב בְּסֵפֶר מְלָכִים (א' ח', נט')): 'וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ'. (וְצָרִיךְ לְהָבִין, מַדּוּעַ כָּתוּב) 'יוֹם בְּיוֹמוֹ' מָהוּ(=עַל מָה כֶּפֶל הַלָּשׁוֹן)? אֶלָּא, (אֵלּוּ) הֵם שְׁנֵי הַיָּמִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה. (וּ)מַדּוּעַ שְׁנֵי יָמִים? מִשּׁוּם שְׁנֵי בָּתֵּי דִּינִים הַמִּתְחַבְּרִים כְּאֶחָד – דִּין עֶלְיוֹן, שֶׁהוּא קָשֶׁה, בְּדִין תַּחְתּוֹן, שֶׁהוּא רָפֶה".

הִנֵּה מְבוֹאָר מִדִּבְרֵי הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאִלְמָלֵא הַיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הָיָה הָעוֹלָם נֶחְרָב מֵחֲמַת הַדִּין הַקָּשֶׁה. וְלָכֵן, אִם לֹא הָיוּ חז"ל קוֹבְעִים לָנוּ יוֹם ב' שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הָיָה הקב"ה דָּן אֶת הָעוֹלָם רַק בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, שֶׁהוּא כָּאֲמוּר "דִינָא קַשְׁיָא"(=דִּין קָשֶׁה), וְהָיָה הָעוֹלָם נֶחְרָב. שֶׁכֵּן, רוֹב הָעוֹלָם אֵינָם מְסוּגָלִים לַעֲמוֹד בַּדִּין הַקָּשֶׁה. עַל–כֵּן הוֹסִיפוּ חֲכָמִים אֶת הַיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא "דִינָא רַפְיָא"(=דִּין הָרָפֶה), כְּדֵי לְהַמְתִּיק אֶת הַ"דִינָא קַשְׁיָא"(=הַדִּין הַקָּשֶׁה) שֶׁל הַיּוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

עִנְיָן זֶה מְבוֹאָר גַּם בְּשַׁעַר הַכַּוָּנוֹת לְרַבֵּנוּ רַבִּי חַיִּים וִיטָאל, תַּלְמִידוֹ הַנֶּאֱמָן שֶׁל האריז"ל (דְּרוּשֵׁי רֹאשׁ הַשָּׁנָה דף צ'): "גַּם הָיָה נוֹהֵג מוֹרִי ז"ל(=האריז"ל) לִבְכּוֹת הַרְבֵּה בִּתְפִילוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲפִילוּ שֶׁהוּא יוֹם טוֹב, וּמִכָּל שֶׁכֵּן בִּתְפִילוֹת יוֹם הַכִּיפּוּרִים. וְהָיָה אוֹמֵר מוֹרִי ז"ל, כִּי מִי שֶׁאֵין בְּכִיָּה נוֹפֶלֶת עָלָיו בְּיָמִים אֵלּוּ, הוּא הוֹרָאָה(=סִימָן) שֶׁאֵין נִשְׁמָתוֹ הֲגוּנָה וּשְׁלֵמָה. גַּם הָיָה אוֹמֵר, כִּי יֵשׁ בְּנֵי אָדָם (שֶׁ)נִּידּוֹנִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, וְאָז הֵם דִּינָא קַשְׁיָא(=דִּין קָשֶׁה). וְיֵשׁ (שֶׁ)נִּידּוֹנִים בְּיוֹם ב', שֶׁהוּא דִּינָא רַפְיָא(=דִּין רָפֶה). (שֶׁכֵּן)...רוֹצֶה הקב"ה לְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְדָן אוֹתָם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי. וְאָמַר מוֹרִי ז"ל(=האריז"ל), כִּי אָדָם, הַנּוֹפֶלֶת עָלָיו בְּכִיָּה רַבָּה מֵאֵלָּיו בְּיָמִים אֵלּוּ בַּתְּפִילָה, הוּא הוֹרָאָה(=סִימָן הוּא) שֶׁנִּידּוֹן בְּאוֹתָהּ שָׁעָה לְמַעְלָה (בַּשָּׁמַיִם)".

הָרֵי לָנוּ דְּבָרִים בְּרוּרִים שֶׁל האריז"ל: "וְיֵשׁ (שֶׁ)נִּידּוֹנִים בְּיוֹם ב', שֶׁהוּא דִּינָא רַפְיָא(=דִּין רָפֶה). (שֶׁכֵּן)...רוֹצֶה הקב"ה לְרַחֵם עֲלֵיהֶם, וְדָן אוֹתָם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי". כְּלוֹמַר, כַּאֲשֶׁר רוֹאֶה הקב"ה שֶׁיֵּשׁ בְּיִשְׂרָאֵל אֲנָשִׁים שֶׁהִרְבּוּ לִפְשׁוֹעַ, וְאוּלָם רוֹצִים הֵם לַחֲזוֹר בִּתְשׁוּבָה, וְאִם בַּשָּׁמַיִם יִדּוֹנוּ אוֹתָם בְּיוֹם א' שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא כָּאֲמוּר "דִינָא קַשְׁיָא", לֹא יוּכְלוּ לַעֲמוֹד בַּדִּין, עַל–כֵּן הקב"ה בְּרוֹב רַחֲמָיו וַחֲסָדָיו דָּן אוֹתָם בְּיוֹם ב' שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא דִּינָא רַפְיָא(=דִּין רָפֶה) כְּדֵי שֶׁיּוּכְלוּ לַעֲמוֹד בַּדִּין.

וּמֵעַתָּה יָאִיר לָנוּ לְהָבִין אֶת דִּבְרֵי רשב"י, שֶׁאִלְמָלֵא הוֹסִיפוּ חֲכָמִים יוֹם אֶחָד שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הָיָה נֶחְרָב הָעוֹלָם. שֶׁכֵּן, רוֹב הַבְּרִיּוֹת לֹא הָיוּ יְכוֹלִים לַעֲמוֹד בְּחוֹזֶק הַדִּין (שֶׁהֲרֵי יֵצֶר הָרָע שֶׁל הָאָדָם רָע מִנְּעוּרָיו, וְיֵשׁ בְּכוֹחוֹ לְהָפִיל אֶת רוֹב הַבְּרִיּוֹת). נִמְצָא אֵפוֹא, שֶׁאִם כָּל הַבְּרִיּוֹת הָיוּ נִידּוֹנִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן בְּ"דִינָא קַשְׁיָא" הָיָה הָעוֹלָם נֶחְרָב.

וְלָכֵן בָּאוּ חֲכָמִים וְתִקְּנוּ יוֹם שֵׁנִי לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּדֵי שהקב"ה יִדּוֹן אֶת בְּרִיּוֹתָיו גַּם בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁהוּא **דִּינָא רַפְיָא**(=דִּין **רָפֶה**), שֶׁאָז יוּכָל הָעוֹלָם לְהִתְקַיֵּם. (וְהָרֵי זוֹהִי מִידָּתוֹ שֶׁל הקב"ה, לְהַאֲרִיךְ אַפּוֹ עִם הַבְּרִיּוֹת עַד שֶׁיַּחְזְרוּ **בִּתְשׁוּבָה**). (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

"כְּתַפּוּחַ בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים"

כָּתַב הרמ"א (סִימָן תקפ"ג): נוֹהֲגִין לֶאֱכוֹל בְּלֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה **תָּפּוּחַ** מָתוֹק מִדְּבָשׁ, וְאוֹמְרִים: תִּתְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה. וְלִכְאוֹרָה, צָרִיךְ לְהָבִין עִנְיָן זֶה. שֶׁכֵּן, מַדּוּעַ אוֹכְלִים דַּוְקָא **תָּפּוּחַ** וְלֹא פְּרִי אַחֵר, אוֹ אֶחָד מִפֵּרוֹת שִׁבְעַת הַמִּינִים?

הגה"ק בַּעַל "הַבֵּן אִישׁ חַי" זיע"א כּוֹתֵב טַעַם נִפְלָא לְאֲכִילַת תָּפּוּחַ בִּדְבָשׁ. הִנֵּה, אֵצֶל יַעֲקֹב אָבִינוּ, בְּשָׁעָה שֶׁבָּא לָקַחַת וְלִיטּוֹל אֶת הַבְּרָכוֹת מֵעֵשָׂו (בְּרֵאשִׁית כז', כז'), נֶאֱמַר "וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה נָּא וּשֲׁקָה לִּי בְּנִי וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק לוֹ וַיָּרַח אֶת רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרֲכֵהוּ וַיֹּאמֶר רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרֲכוֹ ה'".

וּמַסְבִּיר שָׁם רש"י, וְאוֹמֵר: "כְּרֵיחַ שָׂדֶה', שֶׁנָּתַן בּוֹ רֵיחַ טוֹב, וְזֶה שְׂדֵה **תַּפּוּחִים**". וְזֶהוּ, אִם כָּךְ הַטַּעַם לְכָךְ שֶׁאוֹכְלִים אֶת **הַתַּפּוּחַ** בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, בִּכְדֵי שֶׁנּוּכַל גַּם אָנוּ לָבוֹא הַיּוֹם וְלַחְטוֹף אֶת הַבְּרָכוֹת, וּלְהוֹצִיאָן מִידֵי **עֵשָׂו**, הוּא **הַשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית**, בִּדְיוּק כְּמוֹ שֶׁחָטַף יַעֲקֹב מִמֶּנּוּ אֶת הַבְּרָכוֹת, וְעַל-יְדֵי כָּךְ נִתְבָּרֵךְ כֻּלָּנוּ בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה... אָמֵן!

וְשָׁמַעְתִּי מכ"ק מָרָן אדמו"ר מִמִּישְׁקוֹלְץ שליט"א, שֶׁפֵּרֵשׁ עַל-פִּי דִּבְרֵי חז"ל (שַׁבָּת פח'), שֶׁהִנֵּה כָּתוּב בְּשִׁיר הַשִּׁירִים (ב', ג') "**כְּתַפּוּחַ** בַּעֲצֵי הַיַּעַר כֵּן דּוֹדִי בֵּין הַבָּנִים". וְלָמָּה נִמְשְׁלוּ יִשְׂרָאֵל **לְתַפּוּחַ**? אֶלָּא, לוֹמַר לְךָ, מָה תַּפּוּחַ זֶה, פִּרְיוֹ קוֹדֵם לְעָלָיו, אַף יִשְׂרָאֵל הִקְדִּימוּ **נַעֲשֶׂה** לְנִשְׁמָע, בּוֹ בַּזְּמַן שֶׁאוּמּוֹת הָעוֹלָם סֵרְבוּ לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה. עַל-כֵּן, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹכְלִים אָנוּ דַּוְקָא **תַּפּוּחַ**, כְּדֵי **לְעוֹרֵר** זְכוּת בְּעַד עַם יִשְׂרָאֵל, שֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם עֹל תּוֹרָה וּמִצְוֹת, בְּלֹא שֶׁיָּדְעוּ מָה כָּתוּב בָּהּ, וּבְלֹא שוּם הִתְחַכְּמוּיוֹת - וּבִזְכוּת זֶה גַּם אַתָּה, רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה! אֲפִילוּ שֶׁלֹּא מֵגִיעַ לָנוּ...

מהגה"צ רַבִּי אַהֲרֹן טוֹיְסִיג שליט"א שָׁמַעְתִּי לְפָרֵשׁ, דְּהִנֵּה, אָנוּ יוֹדְעִים שֶׁטִּבְעוֹ שֶׁל הַתַּפּוּחַ הוּא, שֶׁלְּאַחַר זְמָן שֶׁמְּקַלְּפִים אֶת קְלִיפָּתוֹ, מַתְחִיל צִבְעוֹ לְהַשְׁחִיר. אַךְ יֵשׁ עֵצָה אַחַת, אֵיךְ בְּכָל זֹאת לִשְׁמוֹר עַל מַרְאֵהוּ: לִמְרוֹחַ דְּבָשׁ עַל הַפְּרִי, וְהַדְּבָשׁ, בְּכֹחַ סְגוּלָתוֹ הַטִּבְעִי, שׁוֹמֵר וּמָגֵן עַל מַרְאֵהוּ. וְלָכֵן אָנוּ לוֹקְחִים בְּלֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה דַּוְקָא "תַּפּוּחַ בִּדְבָשׁ", כִּי אָנוּ אוֹמְרִים להקב"ה: הָרֵי עָם יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּמְשָׁל **לְתַפּוּחַ**, עָבַר וְעוֹבֵר כָּל-כָּךְ הַרְבֵּה צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְלִפְעָמִים אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים מַעֲשִׂים נֶגֶד רְצוֹנְךָ, וְמַמָּשׁ אָנוּ מַשְׁחִירִים אֶת פָּנֵינוּ לְבִלְתִּי הֵכֵּר בַּעֲבֵירוֹת וּבְמַעֲשִׂים לֹא טוֹבִים, אַךְ רִיבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּמְרַח וְתָצִיף אוֹתָנוּ בִּדְבָשׁ, וְאַךְ טוֹב וָחֶסֶד תִּרְדְּפֵנוּ, וְתִרְאֶה אֵיךְ פִּתְאוֹם אָנוּ שׁוֹמְרִים עַל מַרְאֵנוּ, וּמַתְחִילִים לְהָכִּיר בַּמְּתִיקוּת שֶׁל הַטּוֹב שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ, וְאָנוּ מִשְׁתַּדְּלִים לִהְיוֹת כָּמָה שֶׁיּוֹתֵר וְיוֹתֵר טוֹבִים, וְעַל-כֵּן תְּזַכֵּנוּ בְּשָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה!...אָמֵן! (פנינים)

"וּצְדָקָה תָּצִיל מִמָּוֶת"

הַגְּבִיר מֹשֶׁה אַלְטִינִי הָיָה מִפּוּרְסָם בָּעִיר סָלוֹנִיקִי בִּנְדִיבוּתוֹ וּבַעֲשִׁירוּתוֹ. בֹּקֶר אֶחָד הִגִּיעַ לְאָרְמוֹנוֹ יְהוּדִי זָקֵן. אוֹתָהּ שָׁעָה עָמַד הַגְּבִיר אַלְטִינִי עַל סַף בֵּיתוֹ, וּמִזְוָדָתוֹ אֲרוּזָה, כְּשֶׁהוּא עוֹמֵד לְהַפְלִיג בְּאוֹנִיָּה לָעִיר מָארְסֵי לִנְסִיעַת עֲסָקִים דְּחוּפָה .אַלְטִינִי, שֶׁהֵבִין שֶׁהַזָּקֵן בָּא בְּבַקָּשַׁת עֶזְרָה ,רָמַז לִמְשָׁרְתָיו לְהַעֲנִיק לוֹ שְׁתֵּי מַטְבְּעוֹת, אוּלָם הַיְּהוּדִי פָּרַץ בִּבְכִי וּבִקֵּשׁ שֶׁהַגְּבִיר יִתְעָכֵּב דַּקָּה, וְיִקְרָא אֶת הַמִּכְתָּב שֶׁבְּיָדָיו בְּטֶרֶם יַחְלִיט לָתֵת נִדְבָתוֹ. הַגְּבִיר, שֶׁהָיָה בַּעַל לֵב רָחוּם, פָּתַח בְּחִפָּזוֹן אֶת הַמַּעֲטָפָה, בָּהּ נִכְתָּב שֶׁלָּאִישׁ יֵשׁ בַּת הָעוֹמֶדֶת לְהִינָּשֵׂא, וְהָרַב הַכּוֹתֵב מְבַקֵּשׁ לָתֵת לוֹ הַלְוָאָה נְדִיבָה. אַלְטִינִי נָתַן לוֹ אֶת הַכֶּסֶף, וּמִהֵר בְּמֶרְכָּבְתוֹ לְהָגִיעַ לַנָּמָל. אַךְ שָׁם הִתְבָּרֵר לוֹ שֶׁאַחֵר אֶת הָאוֹנִיָּה. הוּא חָזַר כּוֹעֵס וּמְאוּכְזָב לְבֵיתוֹ, וְגָעַר בְּעוֹבְדָיו נִמְרָצוֹת עַל שֶׁהֵנִיחוּ לַיְּהוּדִי לְעָכְבוֹ...

לְמָחֳרַת הָלַךְ לְמִשְׂרָדוֹ, וְהִנֵּה, עַל שֻׁלְחָן הַמַּזְכִּירוּת מוּנָח לוֹ מִבְרָק שֶׁנִּשְׁלָח מִצָּרְפַת, בּוֹ שׁוֹאֲלִים בִּזְהִירוּת, הָאִם הַגְּבִיר אַלְטִינִי הִפְלִיג כְּפִי הַתִּכְנוּן הַמְקוֹרִי לְמָארְסֵי, כִּי הָאוֹנִיָּה בָּהּ הָיָה אָמוּר לְהַפְלִיג עָלְתָה בַּחֲצוֹת הַלַּיְלָה עַל שִׂרְטוֹן, וְכָל נוֹסְעֶיהָ טָבְעוּ...לְתַדְהֵמָתוֹ וּלְשִׂמְחָתוֹ לֹא הָיָה גְּבוּל, הוּא צִוָּה עַל עוֹבְדָיו לְחַפֵּשׂ אֶת הַזָּקֵן וּלְהָבִיאוֹ לְפָנָיו! הָעוֹבְדִים יָצְאוּ בְּהוּלִים לְמוֹצְאוֹ, אַךְ הַיְּהוּדִי, שֶׁדָּבָר הַחִיפּוּשִׂים אַחֲרָיו הִגִּיעוּ לְאוֹזְנָיו, נִמְלָט מִבֵּיתוֹ בִּבְהָלָה. הוּא הָיָה בָּטוּחַ שֶׁמִּשְׁרָתֵי הַגְּבִיר מִתְכַּוְּנִים לַעֲשׂוֹת בּוֹ שְׁפָטִים...לְבָסוֹף, לְאַחַר הֶסְבֵּרִים רַבִּים הִצְלִיחוּ לְהוֹצִיא מֵאִשְׁתּוֹ כִּי הוּא בָּרַח לְבֵית הַקְּבָרוֹת. הַזָּקֵן עָמַד וְאָמַר תְּהִילִים עַל קִבְרֵי צַדִּיקִים לְהַצָּלָתוֹ... כְּשֶׁהִבְחִין בִּמְשָׁרְתֵי הַגְּבִיר הַמִּתְקָרְבִים לְעֵבְרוֹ, הֵחֵל לָרוּץ וּלְנָסוֹת לְהִתְחַבֵּא בֵּין הַמַּצֵּבוֹת. אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ נוֹכְחִים אַף הֵם בְּבֵית הַקְּבָרוֹת נִסּוּ לְהִתְעָרֵב וּלְהַצִּיל אֶת הָאִישׁ מִיָּד "רוֹדְפָיו", אַךְ כְּשֶׁהַמְּשָׁרְתִים הִסְבִּירוּ לָהֶם אֶת מַטְרַת בּוֹאָם, עָזְבוּ אוֹתָם. הַמְּשָׁרְתִים נָטְלוּ אֶת הַזָּקֵן וְהֶעֱלוּהוּ לְמֶרְכָּבָה שֶׁמֵּהֵרָה לְאַרְמוֹנוֹ שֶׁל הַגְּבִיר. בְּאַרְמוֹנוֹ, אַלְטִינִי חִבְּקוֹ, הוֹדָה לוֹ, וְהֶעֱנִיק לוֹ מַתָּנוֹת וּתְשׁוּרוֹת רַבּוֹת. הַיְּהוּדִי הַזָּקֵן, שֶׁהָיָה נִפְעָם וְנִרְגָּשׁ מְאֹד מִמֶּחְוָתוֹ שֶׁל הַגְּבִיר אַלְטִינִי, מָצָא בְּקוֹשִׁי מִלִּים כְּדֵי לַעֲנוֹת וְאָמַר: "לֹא אָנִי הוּא שֶׁהִצַּלְתִּיךָ, אֶלָּא זְכוּת הַצְּדָקָה, שֶׁנֶּאֱמַר: 'וּצְדָקָה תָּצִיל מִמָּוֶת'".

חָג שָׂמֵחַ שָׁנָה טוֹבָה, חֲתִימָה טוֹבָה וְשַׁבָּת שָׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!

פַּרְשַׁת הַשָּׁבוּעַ: רֹאשׁ הַשָּׁנָה תשע"ה "אֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים" כְּנִיסַת הֶחָג: 18:04

עֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה תשע"ד, כט' אֱלוּל תשע"ד (24.9.2014) יְצִיאַת הַשַּׁבָּת: 19:08

הַפְּטָרָה: "וַיְהִי אִישׁ" אָבִינוּ אָב הָרַחֲמִים, בְּחֹדֶשׁ הָרַחֲמִים תֵּן לְבָנֶיךָ רַחֲמִים! (הזמנים לפי העיר חיפה)

"בְּנֵי צִיּוֹן"

"שַׁבָּת"(=702) בְּגִמְטְרִיָה "קִשְׁיָא רַפְיָא"(=702) (עַל פִּי "אוֹרָה שֶׁל תּוֹרָה" לְהרה"ק פִּינְחָס פְּרִידְמָן)

שֶׁשָּׁנִינוּ בַּגְּמָרָא (ראש השנה טז'): "אָמַר רַבִּי אַבָּהוּ, לָמָּה תּוֹקְעִין בְּשׁוֹפָר שֶׁל אַיִל? אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: תִּקְעוּ לְפָנַי בְּשׁוֹפָר שֶׁל אַיִל, כְּדֵי שֶׁאֶזְכֹּר לָכֶם עֲקֵידַת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם, וּמַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ עֲקַדְתֶּם עַצְמְכֶם לְפָנַי".

וְעוֹד לָמַדְנוּ בַּמִּדְרָשׁ, כִּי תַּכְלִית מִצְוַת תְּקִיעַת הַשּׁוֹפָר הִיא לְהַמְתִּיק אֶת מִידַּת הַדִּין, וּלְהַפְכָה לְחֶסֶד(=לַהֲפוֹךְ גְּזֵירוֹת רָעוֹת לִגְזֵירוֹת טוֹבוֹת), כַּמּוּבָא בַּמִּדְרָשׁ (ויקרא רבה כט', ג'): "יְהוּדָה בְּרַבִּי נַחְמָן פָּתַח: 'עָלָה אֱלֹקִים בִּתְרוּעָה, ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר' (תהילים מז'). בְּשָׁעָה שהקב"ה יוֹשֵׁב וְעוֹלֶה עַל כִּסֵּא הַדִּין, בַּדִּין הוּא עוֹלֶה (כְּדֵי לִשּׁוֹפְטֵנוּ בְּמִידַּת הַדִּין)...(שֶׁהָרֵי כָּתוּב): 'עָלָה אֱלֹקִים בִּתְרוּעָה' (אֱלֹקִים הוּא מִידַּת הַדִּין). וּבְשָׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל נוֹטְלִין אֶת שׁוֹפָרֵיהֶן וְתוֹקְעִים לִפְנֵי הקב"ה, עוֹמֵד הוּא מִכִּסֵּא הַדִּין וְיוֹשֵׁב בְּכִסֵּא הָרַחֲמִים, דִּכְתִיב: 'ה' בְּקוֹל שׁוֹפָר' (ה' הוּא שֵׁם מִידַּת הָרַחֲמִים).

וְהוֹסִיפוּ שָׁם חז"ל (ויקרא רבה כט', ד'): "אָמַר ר' יֹאשִׁיָה: כְּתִיב 'אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה'. וְכִי אֵין אוּמּוֹת הָעוֹלָם יוֹדְעִים לְהָרִיעַ...אֶלָּא שֶׁהֵן(=יִשְׂרָאֵל) מֵכִּירִין לְפָתוֹת אֶת בּוֹרְאָן בִּתְרוּעָה, וְהוּא עוֹמֵד מִכִּסֵּא הַדִּין לְכִסֵּא (הָ)רַחֲמִים, וּמִתְמַלֵּא עֲלֵיהֶם רַחֲמִים, וְהוֹפֵךְ לָהֶם מִידַּת הַדִּין לְמִידַּת (הָ)רַחֲמִים. אֵימָתַי? בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי(=בְּתִשְׁרֵי)".

אִם כָּךְ, רָאוּי לָנוּ לְהִתְבּוֹנֵן: שֶׁהָרֵי, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת בִּטְלוּ כְּאֲמוּר חז"ל אֶת תְּקִיעַת הַשּׁוֹפָר (מֵחֲשָׁשׁ שֶׁיִּטַּלְטֵל הָאָדָם אֶת הַשּׁוֹפָר ד' אָמוֹת). אִם כָּךְ, אֵיךְ אָנוּ יְכוֹלִים לִפְעוֹל, לְלֹא הַתְּקִיעָה, לְכָךְ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יַמְתִּיקוּ אֶת הַדִּינִים, כְּדֵי שהקב"ה יַעֲמוֹד כִּבְיָכוֹל מִכִּסֵּא הַדִּין וְיֵשֵׁב עַל כִּסֵּא הָרַחֲמִים?

תְּשׁוּבָה לְכָךְ אָנוּ מוֹצְאִים מִדִּבְרֵי הבעש"ט וְתַלְמִידָיו זיע"א, אֲשֶׁר אָמְרוּ כִּי יֵשׁ בְּכוֹחָהּ שֶׁל קְדוּשַׁת הַשַּׁבָּת לִפְעוֹל מֵעַצְמָהּ אֶת כָּל הַפְּעוּלוֹת שֶׁנַּעֲשׂוֹת עַל-יְדֵי תְּקִיעַת הַשּׁוֹפָר.

וּכְפִי שֶׁכָּתַב הַ"בְּנֵי יִשָּׂשכָר" (שבת א' ו' על פי רבינו האר"י הקדוש שער הכונות ראש השנה), שֶׁהַטַּעַם לְכָךְ שֶׁרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹמִים הוּא, מִכֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ שְׁנֵי סוּגִים שֶׁל דִּינִים בַּשָּׁמַיִם: "דִּינָא קָשְׁיָא וְדִינָא רַפְיָא", כְּלוֹמַר דִּין קָשֶׁה וְדִין רָפֶה. עַל-כֵּן נָתַן לָנוּ הקב"ה שְׁנֵי יָמִים בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה - כְּדֵי שֶׁבַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן נַמְתִּיק אֶת "דִּינָא קָשְׁיָא" - אֶת הַדִּין הַקָּשֶׁה. וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה נַמְתִּיק אֶת "דִּינָא רַפְיָא" - אֶת הַדִּין הָרָפֶה - כְּדֵי לָצֵאת זַכָּאִים בַּמִּשְׁפָּט.

וְהִנֵּה, מְבוֹאָר בַּזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ (פרשת יתרו פח'), שֶׁבְּשַׁבָּת "בַּהֲדֵין יוֹמָא כָּל דִּינִין אִתְכַּפְּיָן וְלָא מִתְעָרִין בְּעָלְמָא"(=בְּיוֹם זֶה, יוֹם הַשַּׁבָּת, כָּל הַדִּינִים נִכְפִּין, וְאֵינָם מִתְעוֹרְרִים בָּעוֹלָם). וּמֵאַחַר וּבְיוֹם שַׁבָּת קֹדֶשׁ אֵין הַדִּין שׁוֹלֵט כְּלָל בָּעוֹלָם, לָכֵן בְּשַׁבָּת אֵין צוֹרֶךְ בִּפְעוּלַת תְּקִיעַת הַשּׁוֹפָר, לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּין, כְּדֵי שֶׁיַּעֲמוֹד הקב"ה מִכִּסֵּא הַדִּין, וְיֵשֵׁב עַל כִּסֵּא הָרַחֲמִים. שֶׁכֵּן, עִיצּוּמוֹ שֶׁל יוֹם הַשַּׁבָּת מַמְתִּיק אֶת הַ"דִּינָא קָשְׁיָא וְדִינָא רַפְיָא" גַּם יַחַד. וּמוֹסִיף הַ"בְּנֵי יִשָּׂשכָר" עַל-כָּךְ רֶמֶז נָאֶה, וְאוֹמֵר כִּי "שַׁבָּת"(=702) בְּגִמְטְרִיָה הוּא "קִשְׁיָא רַפְיָא"(=702). דָּבָר זֶה בָּא לְלַמְּדֵנוּ, שֶׁקְּדוּשַׁת הַשַּׁבָּת מְמַתֶּקֶת אֶת הַ"דִּינָא קָשְׁיָא" וְ"דִּינָא רַפְיָא".

וְיֵשׁ לְהוֹסִיף אֶת דִּבְרֵי הָ"אגְרָא דְּפִרְקָא" וְהַ"חֲתָם סוֹפֵר", הָאוֹמְרִים, שֶׁמֵּאַחַר וְרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא יוֹם הַדִּין וְהַמִּשְׁפָּט, אֵין רָאוּי שֶׁהָאָדָם יִתְוַדֶּה וִיפָרֵט אֶת מַעֲשָׂיו הָרָעִים. שֶׁכֵּן, בְּכָךְ הוּא נוֹתֵן כֹּחַ לַמְקַטְרְגִים לִפְעוֹל נֶגְדּוֹ בַּמִּשְׁפָּט. עַל-כֵּן צִוָּה אוֹתָנוּ ה' יִתְבָּרַךְ לִתְקוֹעַ בַּשּׁוֹפָר, שֶׁהוּא קוֹל שֶׁל תְּפִילָה, וּבִשְׁעַת הַתְּקִיעָה צָרִיךְ רַק לְהִתְוַדּוֹת בַּלֵּב עַל כָּל מַעֲשֵׂינוּ הָרָעִים, וְעַל-יְדֵי כָּךְ רַק הקב"ה לְבָדּוֹ, הַיּוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת-לֵב, מְקַבֵּל אֶת הַוִּידּוּי וְהַתְּשׁוּבָה שֶׁל הָאָדָם - מָה שֶׁאֵין כֵּן הַמְקַטְרְגִים, שֶׁאֵין הֵם יוֹדְעִים מַחְשָׁבוֹת בְּנֵי הָאָדָם.

וּכְפִי דִּבְרֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים: "דְּהִנֵּה, סוֹד הַשּׁוֹפָר בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין...צִוָּה הקב"ה לִתְקוֹעַ בְּלֹא דִּיבּוּר, כֵּיוָן שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין. (וְ)אִם יִתְוַדֶּה הָאָדָם בְּדִיבּוּר, כָּמָה מְקַטְרְגִין יַעֲמִדוּ (עָלָיו) מִלְּמַעְלָה, חָס וְחָלִילָה. (עַל-כֵּן) צִוָּה הקב"ה לִתְקוֹעַ בְּקוֹל בְּלֹא דִּיבּוּר, (כְּדֵי) לְעוֹרֵר (אֶת) הַכַּוָּנָה שֶׁבַּלֵּב. וְתַעֲלוּמוֹת-לֵב (רַק) הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְבָדּוֹ יוֹדֵעַ, וְלֹא הַמַּלְאָכִים (הַמְקַטְרְגִים)...". (הָ"אגְרָא דְּפִרְקָא" סִימָן רעג').

רִיבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם "מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם"

עַל הַטַּעַם לִקְרִיאַת "עֲקֵידַת יִצְחָק" בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹמְרִים חז"ל, שֶׁמַּעֲשֵׂה הָעֲקֵידָה הָיָה בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלָכֵן עֶצֶם הַקְרִיאָה בַּתּוֹרָה בְּעִנְיָן זֶה, מְעוֹרֶרֶת זְכוּת וּמְלִיצָה טוֹבָה גְּדוֹלָה עַל יִשְׂרָאֵל.

וְאִם כָּךְ, מַדּוּעַ אָנוּ מַמְשִׁיכִים בַּקְרִיאָה וְקוֹרְאִים אַחֲרֵי פָּרָשַׁת הָעֲקֵידָה גַּם אֶת הַכָּתוּב: "וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה

וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַּם הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ...וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת מַעֲכָה"?
אֶלָּא צָרִיךְ לָדַעַת, שֶׁאַחֲרֵי הַכֹּל, עִיקָּר עֲבוֹדוֹתֵינוּ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הוּא לִתְקוֹעַ בַּשּׁוֹפָר, וּלְהַמְלִיךְ אֶת מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים עָלֵינוּ, וְלָכֵן מִסְתָּיֶמֶת הַקְּרִיאָה "וְאֶת תַּחַשׁ וְאֶת מַעֲכָה". שֶׁכֵּן, "תַּחַשׁ" רָאשֵׁי תֵּיבוֹת: "תִּקְעוּ בַּחֹדֶשׁ שׁוֹפָר", וְאִמְרוּ: (רִיבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם) "מְלוֹךְ עַל כָּל הָעוֹלָם" (רָאשֵׁי תֵּיבוֹת מַעֲכָה).
"יִהְיֶה מָה שֶׁיִּהְיֶה, אֲנִי אֶשְׂמַח בְּיוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה(=רֹאשׁ הַשָּׁנָה), כְּכָל יְכוֹלְתִּי"

מַעֲשֶׂה שֶׁאֵרַע עִם הַצַּדִּיק הַמְּקוּבָּל הַקָּדוֹשׁ, ר' יְהוּדָה פִּתָּיָה זצ"ל (מוֹרוֹ וְרַבּוֹ שֶׁל הַמְּקוּבָּל רַבִּי סַלְמָן מוּצָאפִּי זצ"ל): כַּיָּדוּעַ, בָּעִיר בַּגְדָּד שֶׁבְּעִירָאק, עִירוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה, שׁוֹרֵר חוֹם כָּבֵד בְּרוֹב יְמוֹת הַשָּׁנָה, וְלָכֵן הָיָה מִנְהָגָם שֶׁל הַיְּהוּדִים בְּבַגְדָּד לַעֲרוֹךְ אֶת סְעוּדוֹת הַשַּׁבָּת וְהַחַג בְּעֲלִיּוֹת הַגָּג שֶׁל בָּתֵּיהֶם, שָׁם הָאֲוִיר צָלוּל וְנָעִים יוֹתֵר.
שָׁנָה אַחַת, בְּלֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הָלַךְ הַמְּקוּבָּל רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה זצ"ל אֶל בֵּית הַכְּנֶסֶת, עָטוּף בְּבִגְדֵי לָבָן צְחוֹרִים, לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִילָּה הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל הַשָּׁנָה בִּקְדוּשָׁה עֲצוּמָה וּבְהִתְלַהֲבוּת גְּדוֹלָה .בֵּינָתַיִם, אִשְׁתּוֹ הָרַבָּנִית סִדְּרָה אֶת כָּל הַמַּטְעָמִים וְהַסִּימָנִים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, כְּדֵי שֶׁהַכֹּל יָבוֹא עַל מְקוֹמוֹ בְּשָׁלוֹם.
הִסְתַּיְּמָה הַתְּפִילָּה, וְהַצַּדִּיק עָשָׂה אֶת דַּרְכּוֹ בִּזְרִיזוּת לְעֵבֶר בֵּיתוֹ, כְּדֵי לַעֲרוֹךְ אֶת קִידּוּשׁ הַלַּיְלָה בִּקְדוּשָׁה נוֹרָאָה. רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה נִכְנַס לְבֵיתוֹ, וּבְפָנִים מֵאִירוֹת וּשְׂמֵחוֹת בֵּרֵךְ אֶת אִשְׁתּוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ בְּקוֹל רָם וּבְשִׂמְחָה גְּדוֹלָה: "שֶׁתִּכָּתְבוּ וְתֵחָתְמוּ לְשָׁנָה טוֹבָה וּמְבוֹרֶכֶת", כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵי הַקַּבָּלָה עַל חֲשִׁיבוּתָהּ שֶׁל כְּנִיסָה לְבַיִת מִתּוֹךְ שִׂמְחָה וּבְרָכָה לְכָל הַסּוֹבְבִים. הַשִּׂמְחָה בַּבַּיִת הָיְתָה גְּדוֹלָה, וְהָרַב פִּתָּיָה וּבְנֵי בֵיתוֹ עָלוּ אֶל עֲלִיַּת הַגָּג, כְּדֵי לַעֲרוֹךְ אֶת הַקִּידּוּשׁ בְּכַוָּנָה עֲצוּמָה, כְּפִי הוֹרָאַת סִפְרֵי הַקַּבָּלָה, שֶׁבִּסְגוּלַת בִּרְכַּת "שֶׁהֶחֱיָנוּ" בְּשִׂמְחָה וּבְהוֹדָאָה לַה', עַל–כֵּן שֶׁהִגִּיעַ גַּם לְשָׁנָה זוֹ בִּבְרִיאוּת וּבְשִׂמְחָה, יִזְכֶּה לְשָׁנָה נוֹסֶפֶת שֶׁל בְּרָכָה וְהַצְלָחָה.
הַגָּג הָיָה מוּאָר עַל–יְדֵי מְנוֹרַת שֶׁמֶן גְּדוֹלָה, שֶׁהֵכִינָה אִשְׁתּוֹ טֶרֶם הַחַג. הַמְּנוֹרָה הֵאִירָה בְּאוֹר גָּדוֹל אֶת הַשֻּׁלְחָן הַמְּפוֹאָר. הָרַב פִּתָּיָה נֶעֱמַד לְיַד כּוֹס הַקִּידּוּשׁ, אַךְ הִרְגִּישׁ שֶׁהַחוֹם הַכָּבֵד מִתְגָּבֵּר עָלָיו, וְהֶחְלִיט לְהוֹרִיד אֶת גְּלִימָתוֹ הַטְּהוֹרָה. תּוֹךְ כְּדֵי הֲסָרַת הַגְּלִימָה הַצְּחוֹרָה וְהַנְּקִיָּה, נִתְקְלָה לְפֶתַע יָדוֹ, שֶׁלֹּא בְּכַוָּנָה, בִּמְנוֹרַת הַשֶּׁמֶן הַגְּדוֹלָה, אֲשֶׁר נִשְׁפְּכָה עַל מִצְנֶפְתּוֹ וּגְלִימָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק, וְלִכְלְכָה אוֹתָם לַחֲלוּטִין. אַךְ יוֹתֵר מִכָּל, נֵרוֹת הַשֶּׁמֶן שֶׁבַּמְּנוֹרָה כָּבוּ לְגַמְרֵי, וּבַגָּג נִהְיָה חֹשֶׁךְ אֲפֵילָה.
נִבְהֲלָה אִשְׁתּוֹ מֵהַמַּחֲזֶה, וְחָשְׁבָה: "כֵּיצַד יִשְׁהֶה הַצַּדִּיק לְלֹא בְּגָדָיו בְּיוֹם קָדוֹשׁ שֶׁכָּזֶה, אַךְ יוֹתֵר מִכֹּל, כֵּיצַד נַעֲרוֹךְ אֶת סְעוּדַת רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּחֹשֶׁךְ אֲפֵילָה?". רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה שָׂם לֵב לִבְהָלַת אִשְׁתּוֹ, וְהֵחֵל מִיָּד לְהִתְפָּרֵץ בִּצְחוֹק גָּדוֹל עַל מִנַּת לְהַרְגִּיעָהּ, וְהֶרְאָה שֶׁלֹּא קָרָה כְּלוּם. "סֵדֶר לֵיל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ יֵעָרֵךְ גַּם בְּחֹשֶׁךְ אֲפֵילָה, וּלְלֹא בְּגָדַי, אִם כָּךְ הוּא רְצוֹן ה' יִתְבָּרַךְ". לְאַחַר צְחוֹק מְמוּשָׁךְ שֶׁל הַצַּדִּיק, שֶׁהֵאִיר אֶת לִבָּם שֶׁל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּשִׂמְחָה, הֵחֵל
לוֹמַר אֶת סֵדֶר הַקִּידּוּשׁ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כְּשֶׁסְּבִיבוֹ חֹשֶׁךְ אֲפֵילָה. הַקִּידּוּשׁ נֶאֱמַר בִּקְדוּשָׁה נוֹרָאָה, וּבְסִיּוּמוֹ נִגְּשׁוּ כֻּלָּם לִיטּוֹל אֶת יְדֵיהֶם, כְּדֵי לִפְתּוֹחַ בַּסְעוּדָה.
הָרַבָּנִית הַצַּדִּיקָה הָלְכָה אֶל הַמִּטְבָּח, הוֹצִיאָה אֶת הַמָּגָשׁ, וְהֵנִיחָה בְּתוֹכוֹ אֶת סִיר הַמָּרָק הַמַּהְבִּיל, וְאֶת הַבָּשָׂר הָרַךְ וְהַמְּבוּשָׁל בִּמְיוּחָד. הִיא הֵחֵלָּה לַעֲלוֹת בְּמַעֲלוֹת הַגָּג בִּזְהִירוּת, כְּשֶׁשְּׁתֵּי יָדֶיהָ אוֹחֲזוֹת בַּמָּגָשׁ הֵיטֵב, פְּסִיעָה אַחַר פְּסִיעָה, מִפְּנֵי הַחֹשֶׁךְ הַכָּבֵד שֶׁשָּׁרַר בְּבֵיתָם. וְהִנֵּה, בְּמֶרְחָק קָצָר מֵהַגָּג, כָּשְׁלָה רַגְלָהּ בְּאַחַת מִמַּדְרֵגוֹת הָעֲלִיָּה, הִיא אִבְּדָה אֶת שִׁיווּי הַמִּשְׁקָל, וְהַמָּגָשׁ, הֶעָשִׁיר בְּמָרָק חָם וּמַהְבִּיל וְעוֹפוֹת חָמִים, נִזְרַק לְעֵבֶר רִצְפַּת הַבַּיִת, כְּשֶׁהָרַבָּנִית נוֹפֶלֶת אַחֲרָיו.
רַעַשׁ גָּדוֹל נִשְׁמַע עִם נְפִילַת הַמָּגָשׁ, וְהָרַבָּנִית הַקְּדוֹשָׁה הֵחֵלָּה לִפְרוֹץ בִּבְכִי חוֹנֵק. "מָה קָרָה הַשָּׁנָה?! הָאוֹר כָּבָה, הַבְּגָדִים שֶׁל בַּעְלִי הִתְלַכְלְכוּ. וְכָעֵת, כָּל סְעוּדַת הַלַּיְלָה הַקָּדוֹשׁ נָפְלָה עַל הָרִצְפָּה, וּמִמָּה נֹאכַל...?". רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה לֹא כָּעַס עַל אִשְׁתּוֹ, חָלִילָה, וְלֹא הֶאֱשִׁים אוֹתָהּ בְּדָבָר, אֶלָּא רָץ מִמְּקוֹמוֹ בַּעֲלִיַּת הַגָּג, וְסִיַּע לָהּ לָקוּם מִמְּקוֹמָהּ, וְאָסַף אֶת חֶלְקֵי הַמָּרָק וְהָעוֹפוֹת שֶׁעֲדַיִן נִשְׁאֲרוּ שְׁלֵמִים, וְלֹא הִתְלַכְלְכוּ בְּרִצְפַּת הַבַּיִת. הָרַב הִרְגִּיעַ אֶת אִשְׁתּוֹ הַצַּדֶּקֶת בְּמִלִּים חַמּוֹת וּמְעוֹדְדוֹת, וּבְכָךְ שֶׁהִיא לֹא אָשְׁמָה, וּבִידִיעָה שֶׁהַכֹּל מֵאֵת ה' לְטוֹבָה גְּמוּרָה, וְשֶׁאָסוּר לְהַכְנִיס עַצְבוּת בַּלַּיְלָה קָדוֹשׁ זֶה. הָרַבָּנִית הִתְאוֹשְׁשָׁה מֵהַמְּאוֹרָע, וְסִדְּרָה לָרַב צַלָּחַת עֲרוּכָה, שֶׁעוֹד נִשְׁאֲרָה בִּשְׁלֵמוּתָהּ. רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה הוֹדָה לָהּ וּבֵרְכָהּ בְּכָל לִבּוֹ בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה, וְעָשָׂה אֶת דַּרְכּוֹ סוֹף סוֹף לָשֶׁבֶת וְלִסְעוֹד בִּקְדוּשָׁה וּבְשִׂמְחָה. וְהִנֵּה, הִגִּיעַ לְעֵבֶר הַשֻּׁלְחָן הַחָשׁוּךְ. וּמָה הוּא רוֹאֶה? לֹא פָּחוֹת וְלֹא יוֹתֵר – חָתוּל עוֹלֶה עַל שֻׁלְחָנוֹ, וּמוֹשֵׁךְ בָּעוֹף וְאוֹכְלוֹ...
רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה עָמַד בִּמְקוֹמוֹ, הִבִּיט לַמָּרוֹם, וְאָמַר בְּשַׁלְוָה גְּמוּרָה, כְּשֶׁאֵין שׁוּם טִיפַּת כַּעַס וְצַעַר בְּלִבּוֹ: "שָׂטָן, שָׂטָן, יוֹדֵעַ אָנִי, שֶׁהַיּוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה בָּאתָ לְהַרְגִּיזֵנִי וּלְנַסּוֹתִי, שֶׁאֶעֱבוֹר עַל רְצוֹן בּוֹרְאִי, וְאֶהְיֶה בְּכַעַס וּבְצַעַר. אַךְ דַּע לְךָ ,שֶׁלֹּא וָלֹא! יִהְיֶה מָה שֶׁיִּהְיֶה, אֲנִי אֶשְׂמַח בְּיוֹם הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, כְּכָל יְכוֹלְתִּי". חָרַץ בְּקוֹל רוֹעֵד שֶׁהִרְעִיד אֶת הַשָּׁמַיִם, וּמִיָּד הֵחֵל לִפְצוֹחַ בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה גְּדוֹלָה, כְּשֶׁהַגָּג חָשׁוּךְ לְגַמְרֵי, וְגַם הָאֹכֶל נִפְסָל לְאֲכִילָה.וְהֵעִיד הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ, רַבִּי יְהוּדָה פִּתָּיָה, וְאָמַר בְּסוֹף אוֹתָהּ שָׁנָה: "מֵעוֹלָם! מֵעוֹלָם לֹא הָיְתָה לִי שָׁנָה מוּצְלַחַת וּמְבוֹרֶכֶת בַּגַּשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת כַּשָּׁנָה הַזֹּאת...!".

חָג שָׂמֵחַ שָׁנָה טוֹבָה, חֲתִימָה טוֹבָה וְשַׁבָּת שָׁלוֹם לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל!